

TELEVIZIJA
Vijesti

NOVA SEZONA
**BEZ
GRANICA**
Ovdje narod govori!

ponedjeljkom
20:00h

BEZ VAKCINE PROTIV OPASNOG HPV-A

POZITIVAN
SVAKI
ČETVRTI
TEST

ANA KOMATINA

U Crnoj Gori, za razliku od 19 zemalja Evropske unije, još se ne koristi vakcina protiv Humanog papiloma virusa (HPV), čiji su visokorizični tipovi glavni uzrok kancera grlića materice.

Podaci Instituta za javno zdravlje (IJZ) za 2017. godinu, dostavljeni "Vijestima", pokazuju da je od 1.438 testova na 14 visokorizičnih tipova HPV više od četvrtine bilo pozitivno.

Iz IJZ kažu da se vakcinacija protiv HPV trenutno ne sprovodi, jer postoji čitav niz indikatora o kojima se mora voditi računa.

Republičke komisije za ginekologiju i zarazne bolesti u Srbiji, preporučile se nedavno da se sa besplatnom HPV imunizacijom u toj državi krene od kraja ove godine.

Ginekolog i onkolog Spe-

cijalne ginekološke bolnice "Genesis" **Goran Malenković** za "Vijesti" kaže da je u Srbiji svaki četvrti stanovnik zaražen polno prenosivim HPV-om:

"Poražavajući je podatak da je 70 odsto populacije starosti od 17 do 23 godine u Srbiji zaraženo HPV virusom, a stručnjaci strahuju da je taj procenat čak i veći".

Malenković tvrdi da je vakcina protiv HPV dostupna u 130 zemalja svijeta, odnosno 19 zemalja Evropske unije. U primjeni je već 12 godina i dato je 190 miliona doza bez jasne povezanosti sa neželjenim nuspojavama, a sa velikim brojem sačuvanih života što je direktna posljedica vakcinacije, tvrdi Malenković.

Situacija se polako mijenja i u regionu, pa se, kako kaže, u Hrvatskoj preporučuje besplatno vakcinisanje protiv infekcije HPV za djevojčice i dječake u osmim razredima osnovne

Vakcina polno neutralna, djeca i sa 12 godina stupaju u odnose

Malenković za "Vijesti" ističe da je HPV vakcina najefikasnija u mladoj životnoj dobi i da su preporuke da imunizacija bude polno neutralna - da se njom obuhvate i djevojčice i dječaci od 12 godina, dok je u nekim zemljama ta granica devet godina.

"Brojne do sada objavljene studije ukazuju na činjenicu da mladi sve ranije stupaju u seksualne odnose, čak i uzrasta od 12 godina, što ih svrstava u kategoriju popu-

lacije izložene riziku", rekao je Malenković. On kaže da studija iz 2015. godine objavljena u prestižnom stručnom časopisu "The New England Journal of Medicine" je utvrdila efikasnost devotovalentne HPV vakcine od 83 odsto u sprečavanju širenja infekcije kod žena koje nikada nisu došle u dodir sa virusom, ali samo 53 odsto kod onih koje su prethodno imale kontakt sa njim. "Analizirajući nalaze 58 stu-

dija iz devet različitih zemalja o efektima HPV vakcine, istraživači su otkrili da je u oblastima sa visokom stopom imunizacije, kao što je Australija, gde je vakcina predviđena za sve dvanaestogodišnjake, stopa bolesti izazvanih HPV-om znatno pala", kaže Malenković. On zaključuje da zapažanja iz protekle decenije pokazuju da će ako se HPV vakcina efikasno bude davala dvanaestogodišnjacima, to dovesti do globalne eliminacije raka grlića materice i drugih bolesti povezanih sa HPV-om do 2050. godine.

FOTO: PRIVATNA ARHIVA

Vakcina dostupna u 130 zemalja: Malenković

škole, dok Slovenija takođe ima pozitivan stav u vezi imunizacije.

"Svjedoci smo da su tokom nedjelje obilježavanja borbe protiv karcinoma grlića materice predsjednici Hrvatske **Kolinda Grabar Kitarović** i Slovenije **Borut Pahor** pozvali roditelje da u što većem broju vakcinišu svoju djecu protiv HPV", naglašava Malenković.

U Crnoj Gori prošle sedmice počeo je nacionalni skrining karcinoma grlića materice, od kojeg, nakon raka dojke, oboli i umre najviše žena. Ginekolog podgoričkog Doma zdravlja **Milovan Jovanović** rekao je da će u narednih pet godina zahvaljujući skriningu pre-

gledati 160 hiljada žena, kao i da od kancera grlića materice godišnje u svijetu oboli oko 530, a umre više od 275 hiljada žena.

HPV virus, prema riječima stručnjaka, je uzrok oko 95 odsto raka grlića materice.

Iz IJZ za "Vijesti" kažu da ključnu ulogu u smanjenju broja oboljelih od HPV infekcija i umiranja od bolesti sa kojim su povezane imaju mjere primarne i sekundarne prevencije. Dodaju da je primarna mjera edukacija mladih ljudi, promjena stilova života, kao i vakcinacija.

Skrining, pojašnjavaju, spada u sekundarnu, ali i visokoefektnu prevenciju,

Infekcija uglavnom bez simptoma

Malenković kaže da infekcija HPV-om kao i rane promjene na grliću materice ne stvaraju gotovo nikakve simptome i da je to ono što može da zavara žene da odlažu pregled. "Tek rani stadijumi raka grlića materice mogu biti povezani sa simptomima krvarenja koja se javljaju između dva menstrualna ciklusa, krvarenja posle polnog odnosa ili prilikom naprezanja...kao i tupog bola u donjem dijelu stomaka", upozorava on. Malenković ističe da se rizik za dobijanje infekcije HPV-om povećava ranim stupanjem u seksualne odnose, čestom promjenom partnera i nekorisćenjem zaštite. "Loš socijalno-ekonomski status je često povezan sa lošim higijenskim navikama, padom imuniteta, te brojnim genitalnim infekcijama", kaže on. Brojne studije, tvrdi, ukazuju i na veliki negativan uticaj pušenja duvana putem pada imunog sistema.

čiji je cilj da se ranom dijagnozom i liječenjem utiče na što učinkovitije izlječenje i smanjenje umiranja od karcinoma grlića materice.

Iz IJZ kažu da je vakcinacija HPV vakcinom najučinkovitija, najbolja i jedina specifična mjera prevencije mnogih genitalnih maligniteta, ali odluka o uvođenju nije, niti može biti jednostavna. Odgovorili su da će tek nakon sagledavanja faktora, procjene naučnih dokaza, stručnih mišljenja, ekonomskog uticaja, učestalosti karcinoma grlića materice u populaciji,

Srbija treba da uvede besplatnu vakcinu od kraja godine, u Hrvatskoj je preporučuju polumaturantima

uzrasta u kojem se javlja... da bude donesena odluka koji tip vakcine i na koji način će da bude uveden u program imunizacija.

Iz IJZ naglašavaju da je HPV najčešća virusna infekcija reproduktivnog sistema i da se većina seksualno aktivnih žena i muškaraca zarazi jednom ili više puta tokom života. Kažu da postoji više od 100 tipova i da većina ne izaziva zdravstvene probleme i da 90 odsto nestane u roku od dvije godine. Međutim, iz IJZ tvrde da mali dio infekcija sa visokorizičnim tipovima može dovesti do problema, koji ako se ne liječi može da dovede do raka grlića materice nakon 10 do 20 godina.

m:tel Imate prijatelje!

BIZNIS
AKADEMIJA
Vijesti

organizuju besplatan kurs
Internet za seniore

Ako imate 60 ili više godina I želite da savladate osnove računara I interneta

prijavite se na besplatan kurs koji počinje 26. februara u Baru

Trajanje kursa je 12 školskih časova

Broj mjesta ograničen

Svi učesnici dobiće sertifikate o odslušanom kursu

Prijave u poslovnicu m:tel-a Maršala Tita C-15

